

1908-02-02

þÿ š Å À Á ¹ ± ⁰ Ì Â ¡ Í » ± ³/₄ - ± Á . 9 6

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9198>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Δι' επιστολαί τη Διευθύνσει.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Άγορά Κύκκου αριθ. 34.

Τιμή εκάστου φύλλου γρ. 2

Υπεύθυνος Ίδιοκτήτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Η ΕΥΘΥΝΗ ΕΠΙ ΤΗΝ Α. Θ. Π. ΤΩΝ ΙΩΑΚΕΙΜ Γ'

Όλοκληρον την εϋθύνην της δικαιοσύνης παρατάσας της εκκρεμότητος του αρχιεπισκοπικού ήμων ζητήματος υπέχει η Α. Θ. Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης Ίωακείμ Γ' αποτελεσματικώς τούτο κατά τρόπον ασύγνωστον. Ότε οι Κιτιάκι αντιπρόσωποι επεκαίσαντο την αδελφικήν μεσολάβησιν των Ορθοδόξων Έλληνικών Έκκλησιών καθώρισαν σαφώς εν υπομνήματι τὰ δρια της μεσολάβησεως ταύτης και τους ισχυρούς και αναποδράστους λόγους της εκκλήσεως αυτών. Ούτω πράττοντες έρρόνουσι ότι εξησφάλιζον τὸ δίκαιον της πλειονοψηφίας, περιφρουρούντες ζηλοτύπως τὰ πανάρχαια εθνη και θέσμιμα της Κυπριακής Έκκλησίας και παρέχοντες εϋλογον άφορμήν όπως εν ήμέραις χαλεπαίς καταδειχθῆι εις τους έχθρούς και πολεμίους του Γένους ήμων ή άρρηκτος ένότης και άλληλεγγύη άπάντων των πολιτικώς κωχωρισμένων τμημάτων του Έλληνισμού. Τὸ αρχιεπισκοπικόν ήμων ζήτημα εν χειρὶ των αδελφών Έκκλησιών θ' άνδεικνυει τὸ συμπολιτευτικόν αυτών σύστημα λίαν συντελεστικόν εις την εθνικήν και εκκλησιαστικήν ένότητα επί Ισοις πάντων δικαιοσύνη, συμφώνως προς τὸ άληθές πνεύμα της χριστιανικής θρησκείας, καθ' ὃ θέλωσιν εἶναι πρώτος γενέσθω έσχατος.

Αί τότε κορυφαί των Έλληνικών Ορθοδόξων Έκκλησιών ούτω ήνέησαν την εκκλησίαν των Κυπρίων και μετ' εθάρρυνσης επελάδοντο του ζητήματος διεκτάσασθαι τὰ έλευτο έπ' αγαθῶ της Κύπρου και της δλης Έλληνικής Ορθοδοξίας.

Την δμόφωνον δμως γνώμην και άπόφασιν των Έκκλησιών συντάραξε και διέσπασεν ή δι' άπευθεως προξικοπήματος, κατ' αυτήν την Άγιαν και Μεγάλην Παρασκευήν των φρικτών παθών του Σωτήρος εκθρόνισις του παναγιωτάτου κ. Κωνσταντίνου υπό των Ίωακειμικών και ή άνοδος εις τὸν Οικουμενικόν Θρόνον του από Θεσσαλονίκης Ίωακείμ Γ'.

Ο κληρικὸς ούτος υπάγων πάντα τὰ ζητήματα εις τὸ κράτος των προσωπικῶν του παθῶν συνεχῶς περιπίπτει εις όλισθήματα επιζημιώματα εις τὴν Έκκλησίαν και τὸ Γενος ήμων, μάκρὰ δὲ θά ήτο ή έκθεσις περι πάντων τούτων, πολὺ υπερβαίνουσα τὰ δρια εφημερίδος, δυσχερής δὲ και άπλησικαγραφία εν τῶ αρχιεπισκοπικῶ ζήτηματι.

Έλαυνόμενος υπό της παραρρόου φιλοδοξίας όπως υπαγάγη υπό τὸ άμεσον πνευματικόν αὐτοῦ κράτος πάσας τὰς Έλληνικές Ορθοδόξους Έκκλησίας και προσώστη εις τὸν ιστορικόν τίτλον του Οικουμενικοῦ υποστάσιν πραγματικῶν, δὲν έβίστασε νὰ ριφοκινδυνεύσῃ τὰ μεγάλα έλληνικά εν Μακεδονία συμπερόντα. Συνέταξε υπομνήματα εξ' ονόματος των Μητροπολιτῶν της Μακεδονίας άγνω-

στών και έθηκε τὰς υπογραφὰς αυτών άνωθεν διελάμβανον ότι εν Μακεδονία υπάρχουσι Έλληνες, Βούλγαροι, Σέρβοι και Ρωμιοὶ ἀναγνώριζοντες ως άνωτάτην άρχήν Έκκλησιαστικήν τὸ Οικουμενικόν Πατριαρχεῖον, θυσιάζων ούτω τὰς εθνικὰς ήμων αξιώσεις εν Μακεδονία εἶνα δείξῃ ότι υπάγονται εις την πνευματικὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ διάφορα εθνη, όπως και υπό την παπικὴν τιάραν, και την πολιτικὴν ταύτην θεωρεῖ και περιεπεί ως μεγαλοφυῶ.

Εις τὸ αρχιεπισκοπικόν ήμων ζήτημα άπέβλεψε μετὰ της αὐτῆς υπερφιάλου φιλοδοξίας, θεωρήσας τούτο ως εὐκαιρίαν όπως επιβάλλῃ αὐθαίρετως εις την αυτοκέφαλον ήμων Έκκλησίαν τὸν άνωτάτων αὐτῆς άρχόντα, φρονῶν ότι ούτω θά έδημιούργει προηγούμενον διὰ την Αντιόχειαν και μή λαμβάνων υπ' όψει την μακρὰν ιστορίαν των Ορθοδόξων Έλληνικών Έκκλησιών της Ανατολής και τὸν εθνικὸν χαρακτήρα των συγκροτούντων αὐτὰς χριστιανῶν, οὐτε τὸ σύγχρονον πνεύμα των λαῶν όπερ τείνει μάλλον μάλλον εις πνευματικὴν αποκέντρωσιν και άπερίοριστον ελευθερίαν.

Αντι νὰ μελετήσῃ και εἴρῃ την άρχικήν αἰτίαν της διαφωνίας των λαϊκῶν αντιπροσώπων προς τους Άγ. Συνοδικούς εν Κύπρῳ επέστησεν όπως εφαρμόσῃ εις την Κυπριακήν Έκκλησίαν τὰς παπιακὰς κληροκρατικὰς ιδέας του. Βαρῶς φαίνεται φέρων τὰ εν Κύπρῳ εἶρεα λαϊκά δικαιώματα εν τῇ εκλογῇ του Αρχιεπισκόπου και των Μητροπολιτῶν δι' ὃ λέγει προς την παρουσιασθεῖσαν προς αὐτὸν Κυπριακήν πρεσβείαν:

«Αφ' ετέρου τὸ ζήτημα εξελαικέυθη πέρα του δέοντος, τὰ πάντα δεικνύουσιν ότι πρόκειται σχεδόν αποκλειστικῶς περι λαϊκῆς ενεργείας εν ζιτήματι εκκλησιαστικῶ. Παραρῆθσαν άπαντα τὰ εκκλησιαστικὰ δίκαια και νόμιμα και έτέθη ως βάση ή πλειονοψηφία του λαοῦ, πράγμα όπερ οὐδαμῶς ή ελάχιστα ισχύει εν ζιτήμασιν εκκλησιαστικῶς. Ο λαός έχει δίκαιον νὰ εκφράσῃ επιθυμίαν, άλλ' εἶτερον τούτο και εἶτερον νὰ θελήσῃ νὰ επιβληθῆι. Ούτω πράττων παρακωλύει την ελευθεράν εξάσκησιν των δικαιωμάτων του κλήρου πρωτεύοντος εν τῇ εκλογῇ Αρχιεπισκόπου, και δεσμεύει αὐτὸν άπαιτῶν νὰ εκλεγῆι τὸ πρόσωπον τούτο και οὐχί άλλον».

Αί κληροκρατικὰ αὐτὰ άρχαί της Α. Παναγιότητος υπόκεινται εις ισχυράν άμρισητήσιν, ήν παραιτούμεθα νῦν, και λέγομεν ότι άπειρεν ὃ παναγιώτατος κ. Ίωακείμ νὰ μελετήσῃ και μάθῃ τὰ εθνη και θέσμιμα της Κυπριακής Έκκλησίας και ταῦτα νὰ σεβάσῃ και εὐλαβηθῆι θρονόηποτε αντικείμενα προς τὰς κληροκρατικὰς ιδέας του.

Τὰ δικαιώματα του λαοῦ άπ' αἰώνων καθιερωμένα είναι τόνον εγκυρα και ισχυρά, ὡστε δὲν ετόλμησαν ν' άμρισητήσῃσιν οι εν Κύπρῳ

Άγ. Συνοδικοί, καιτοι πᾶν θεμιτὸν και άθέμιτον μετῆλθον μέσον όπως καταδημαγωγήσῃσιν τὸν λαόν και παραπλανήσῃσιν την κοινήν γνώμην, και προς τούτο εἵτιενεν ή δημιουργία του μασσαονικοῦ ζητήματος.

Παρ' ὅλον τὸν δικτάμηνον εν τούτῳ άγῶνα, ὅστις εξέκαυσε σφοδρότατα πᾶθη κατά τρόπον άντιχριστιανικώτατον, ήναγκάσθησαν νὰ σεβάσῃσιν τὰ πανάρχαια και καθιερωμένα δικαιώματα του λαοῦ οι Άγ. Συνοδικοί και διατυπώσῃσιν επισήμως και ένυπογράφως εν τῇ προς εκλογὴν άπολυθείσῃ Έγκυκλίῳ προς τὸν Ι. κλήρον και τὸν λαόν της Κύπρου, καιτοι εἴγνωσκον την εὐρείαν δημοτικότητα του Άγ. Κιτίου και εθεώρουν βεβαίαν την πλειονοψηφίαν αὐτοῦ, ήν μόνον διὰ του γνωστοῦ κοσκίνου, ενόμιζον ότι θά παρεχάραττον.

Ούτω περιτράνωσ και σαφῶς άνεγνωρισμένα και κεκρυγμένα δικαιώματα λαϊκά επεχείρησεν ή Α. Παναγιότης νὰ καταλύσῃ εθάρρυνουσα και ενισχύουσα τους Άγ. Συνοδικούς εις την αντίστασιν αυτών κατὰ της λαϊκῆς λύσεως του Αρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, μή αναλογιζομένη ότι τὸ ζήτημα τούτο μετὰ της εκκλησιαστικῆς κέντηται και μεγίστην σημασίαν εθνικήν, διότι ὃ Ίωακείμ Γ' είναι έτοιμος νὰ θυσιάσῃ τὸ έθνος εις την κληροκρατίαν.

Παρὰ τὰς κληροκρατικὰς δμως και αντιλαϊκὰς ταύτας άρχὰς του, ὃ Ίωακείμ Γ' δὲν διστάζει ν' αποδίδῃ μεγάλην σημασίαν εις τηλεγραφήματα κομματικῶν και άφανῶν σωματείων και άσημάντων προσώπων, εἶρσον ταῦτα συνάδουσι προς τους σκοπούς του, περιορᾷ δὲ και περιφρονητὰς έντόνους διαμαρτυρίας των επισήμων αντιπροσώπων του λαοῦ, διότι αντίκεινται αὐτὰ προς τὰς παπικὰς ιδέας του. Αντι νὰ συνταχθῆι όπερ του δικαίου, όπερ, καθ' εαυτὸ ισχυρῶν, άπέδεινε κραταιότερον υπό της μεγάλης πλειονοψηφίας εις ήν άνήκει, μετὰ πείσματος έμπαθοῦς άπέκρουσε και επολέμησεν αὐτὸ άγαγῶν εις πλήρες ναυάγιον την πατριάρχικήν διαίτησιν, οὕτως άπασαν την εϋθύνην υπέχει ή Α. Παναγιότης.

Εἶναι γνωστὰι αἱ αντιφάσεις και άνακολουθίαι της Α. Παναγιότητος ανάξιας και εις άνθρωπον κοινόν, δι' ὧν επειράθη νὰ ενδιάτῃ λύσιν κληροκρατικὴν μή αναλογιζομένη τὰς άνυπολογίστους συνεπείας εν μέσῳ λαοῦ περι πλείστου ποιουμένου τὰ δικαιώματα αὐτοῦ και άπόφασιν άμετάθετον έχοντος όπως αποκρούσῃ πάντα εξώθεν επιβληθέντα κληρικόν.

Τὸ τυρλὸν τούτο πείσμα της Α. Παναγιότητος εξέκαειν έτι μάλλον τὸ άσβεστον μίσός του κατὰ τε του προκατόχου του Κωνσταντίνου Ε' και του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας, καθ' οὗ άρχαίον και εξ' άπλης έμπαθείας τρέφει μίσος, έργασθεῖς παρὰ τῇ Υ Πύλῃ και ματαιώσας την εκλογὴν του ως Πατριάρχου Ίεροσολύμων παρὰ την επιθυμίαν της Αγιοταρ. Αδελφότητος και εν άγνοία της περι αυτὸν

Ι. Συνόδου της Μ. Έκκλησίας, γενόμενος εκουσίως ή άκουσίως εν τούτῳ ὄργανον της ρωστικῆς και άνθελληνικωτάτης Παλαισινείου Εταιρείας. Αἱ εθνικὰι και Έκκλησιαστικὰι ζημίαι εκ της ενεργείας εκείνης του Ίωακείμ Γ' είναι άνυπολόγιστοι. Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας εἰμείνων στεργῶς εις την εξ' άρχῆς δηλωθείσαν γνώμην Του περι της άντικανονιότητος της Συνόδου, και του αναφαιρέτου δικαιώματος του Κυπριακοῦ λαοῦ προς εκλογὴν Αρχιεπισκόπου εν συμπαράξει μετὰ του Ι. κλήρου έχαρακτηρίσθη παρὰ της Α. Παναγιότητος ως φίλα δήθεν και μεροληπτικῶς φρονῶν όπερ του Άγ. Κιτίου, δι' ὃ και τούτων έμίσησεν Ισα τῶ Μακαριωτάτῳ Φωτίῳ και επιμένει όπως ματαιώσῃ την πάνδημον εκλογὴν του εις τὸν αρχιεπισκοπικόν Θρόνον της Κύπρου.

Ο δεικαιολογημένος άπελισμὸς των Έλλήνων αντιπροσώπων περι της αποτελεσματικῆς βοήθειας των αδελφῶν Έκκλησιῶν και αἱ επισήμως αναληφθείσαι υπό τούτων υποχρεώσεις προς τὸν λαόν και την πλειονότητα του Ι. κλήρου, άπαιτούντων την ταχείαν και βριστικήν λύσιν του ζητήματος πάντοτε όπο τὸ κράτος των εθῶν και θεσμίων της Κυπριακής Έκκλησίας, ήγαγον αὐτούς εις την αναπόδραστον άνάγκην όπως προσφύγῃσιν εις νομοθετικὴν λύσιν οὐδαμῶς θίγουσαν τὸν εκκλησιαστικόν χαρακτήρα του ζητήματος, οὐδ' είναι ζήτημα δογματικόν τὸ αρχιεπισκοπικόν, ως άπεφηνετο άπεριφράστως εν τῇ διαίτησίῳ και ή Α. Παναγιότης.

Η νομοθετικὴ έντοῦτος πορεία του σχετικοῦ νομοσχεδίου άνεκόπη κοινή συναινέσει προς ισχύτην άπόπειραν εκκλησιαστικὴν, και κατηντήσαμεν εις την Άγιωτ. Αντιπροσωπειαν των Έκκλησιῶν υπό την προεδρίαν του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας.

Οι Άγιώτατοι Συνοδικοί πάντες συνεφώνησαν όπως μετακληθῃσιν Ισάβριθμοι εκάτερῳθεν λαϊκοί αντιπρόσωποι, παρὰ την μεγάλην άριθμητικὴν ύπεροχὴν της κηριακῆς πλειονοψηφίας, οἵτινες εν συνελεύσει άπεδέξαντο βριστικῶς και υπέγραψαν πλήρῳστονον έγγραφον αναθέτον την λύσιν του ζητήματος εις την Άγιωτ. Αντιπροσωπειαν. Οι Άγ. Συνοδικοί, προεξάρχοντος του Άγ. Κυρηναίας, διεφώνησαν έντοῦτος προς τους λαϊκοὺς αντιπροσώπους, οὗς αὐτοὶ υπέδειξαν και άνεγνώρισαν προερχομένους εκ της μερίδος αυτών, και νέον προέβαλλον πρόσκομμα άμαυρώσαντες ταχίως τὰς γεννηθείσας γενναίας ελπίδας.

Εις άμοιήν και άντιμισθίαν της ενεργείας ταύτης των Άγ. Συνοδικῶν, ὃ Παναγιώτατος Οικουμενικὸς Πατριάρχης αντιφάσων τελείως προς προγενετέρας επισήμους δηλώσεις Του εν ταῖς συνεδριάσει της πατριαρχικῆς διαίτησεως 1901—2 άνεγνώρισεν αὐτούς ως Σύνοδον κανονικήν και διοικοῦσαν, διότι ούτω θά ήδύνατο νὰ ματαιώσῃ την διά

της Αντιπροσωπείας λύσιν και νὰ στερήσῃ της τιμῆς της λύσεως άκανθῶδους ζητήματος τὸν άρχαίον έχθρόν του Φωτίον, και προς τούτο άπέστειλεν αντιπρόσωπον Του τὸν Άγ. Αγγιόλου καιπερ έχθρόν του και τούτον άλλ' εγνωσμένον επί ταῖς εν Κηπόλει και Άγγιόλῳ σκευώρειας του.

Παρὰ πᾶσαν δμως προσδοκίαν της Α. Παναγιότητος και υπό λελαυθασμένης Ισως ελπίδος ότι άπολύτως θ' άπέκρουεν ὃ Άγ. Κιτίου συνεργασίαν μετὰ των Άγ. Συνοδικῶν, οι Άγ. Αντιπρόσωποι συνήντηθησαν εν μιᾷ δμοφώνῳ άποφάνσει, δι' ἧς και τὰ δικαιώματα του κλήρου και του λαοῦ τηροῦνται άλώβητα, και οι Άγ. Συνοδικοί μετέχουσι των εξελεξεων των εκλογῶν, εκκαλουμένης πάσης διαφωνίας παρ' αὐτοῖς συνεδριάζουσιν εν Συνόδῳ προς τους Αντιπροσώπους, άπορρινομένους άνεκκλητῶς.

Η άπόφασιν αὐτῆς έμίστωσε και αἴθε τὸ κοινὸν νέων χρηστῶν ελπίδων, ὡς δμως και πάλιν επεσκότισεν ή άπαίτησις του Άγ. Κυρηναίας και των σὺν αὐτῶ Συνοδικῶν όπως άναγνωρισθῃσιν πρὸ πάσης εργασίας ως Σύνοδος κανονική, τούθ' όπερ εκ των προτέρων εἴγνωσκον ότι ήν άδύνατον.

Ο αντιπρόσωπος του Οικουμ. Πατριάρχου συνταχθεῖς μετὰ των Άγ. Συνοδικῶν ενεθάρρυνεν αὐτούς όπως επιμένουσιν εις την αξίωσιν αυτών, και ούτω άνεσπάλη πᾶσα πρόσδος και διεκδήτησιν μάλιστα προσωρινῶς αἱ έργασίαι της Αντιπροσωπείας ενέκα των επελθουσῶν εορτῶν.

Της προσωρινῆς ταύτης διακοπῆς, και της άουσίας του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας επελάδοντο οι Άγ. Συνοδικοί και ὃ Άγ. Αγγιόλου εἶνα ματαιώσασθαι την άποστολήν της Αντιπροσωπείας άνεπανορθῶτως. Συνέκαλεσαν κρύφα διάφορα πρόσωπα, ὧν πολλῶν επλήρωσαν τὰ άγῶνα και την διατροφήν και κατοικίαν εν Λευκωσία, άτινα προχειρίσαντες προκρίτους και αντιπροσώπους και συνέταξαν και υπέγραψαν τὸ γνωστὸν ήδη εκείνῳ πρακτικόν δι' ὃ κηρύττουσιν άδύνατον την εν Κύπρῳ λύσιν και ζητοῦσι εἶνα τὰ Πατριαρχεῖα εκλεξῶσι και πέμψουσιν αρχιεπισκόπον.

Τοιαύτην πρότασιν ὃ Ίωακείμ Γ' έστρεψε και πάλιν νὰ υιοθετήσῃ επικυρῶσιν ενεργείας άποκρῦφους και άντικειμένους εις την άποστολήν της Αντιπροσωπείας, και ολονεὶ κηρύττων την λήξιν αὐτῆς αναγγέλλει ότι τὰ Πατριαρχεῖα σοβαρῶς μελετῶσι και συνενοῦνται επί της νέας ταύτης προτάσεως.

Επαναλαμβάνεται ούτω, δι' εγένετο και τῷ 1904, δὲ ή αὐτῆς υπεβαλλετο πρότασις δι' αναφορῶν έντύπων και λάθρα κυκλοφορουσῶν άνά την νήσον, δι' ὧν υπεξηροῦντο αἱ υπογραφαί άνυπόπτων ανθρώπων ή και επιθεντο εν άγνοία αυτών, και προς τριαῦτα διαβήματα άποδίδει σημασίαν ή Α. Παναγιότης παρῶσα την Αντιπροσωπειαν των

